

**ЛАТИНА В СУЧАСНІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ
ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ**

Євгенія СВІТЛИЧНА, Вікторія САВІНА,
Національний фармацевтичний університет
svitlychna@gmail.com; savvik555@gmail.com

**LATIN IN MODERN UKRAINIAN
PHARMACEUTICAL TERMINOLOGY**

Yevgenia SVITLYCHNA, Viktoriia SAVINA,
National University of Pharmacy,
ORCID ID: 0000-0001-6140-308
ORCID ID: 0000-0002-9734-5085 RESEARCHER ID: V-5844-2018

Євгенія Светличная, Виктория Савина. Латынь в современной отечественной фармацевтической терминологии. Цель исследования. В статье анализируется общее состояние современной отечественной фармацевтической номенклатурной системы с целью выявления трансформационных процессов, которые в ней происходят, определения направлений развития, и в частности места и роли в ней традиционной латинской специальной терминологии. Методы исследования – индукция, дедукция, описательный, контекстуально-интерпретационный и компонентный анализ. Научная новизна. Ввиду того, что подобный анализ в Украине не проводился, такая работа будет полезной для понимания специалистами существующих терминологических проблем и их дальнейшего устранения. Выводы. Несмотря на стремительное расширение сферы функционирования английского языка, латынь традиционно остается основой международной научной терминологии и специализированных номенклатурных кодексов, особенно в медицинской и родственных с ней отраслях человеческой деятельности. Фундаментальное изучение латинского языка и основ терминообразования является залогом профессиональной терминологической грамотности будущих специалистов – медиков и фармацевтов.

Ключевые слова: фармацевтическая терминосистема, международные непатентованные названия, действующее вещество, латинский и английский языки.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Постійний процес інтенсивного розширення та трансформації фармацевтичних технологій і виробництва, зумовлений динамічним розвитком науки, – одна з основних рис, притаманних фармацевтичній термінологічній системі. У сучасному глобалізованому світі в умовах кардинальних змін у всіх сферах людського буття перетворення в мовній царині виявляються особливо суттєвими й навіть радикальними. Для України каталізатором змін стало приєднання до низки професійних міжнародних організацій та, особливо, набуття статусу активного члена Європейської фармакопейної комісії. Це стимулювало адаптацію національних нормативно-правових документів до вимог ВООЗ і гармонізацію спеціальної фармацевтичної термінології з термінологією Європейської Фармакопеї, що ми бачимо в Державній Фармакопеї України, галузевих наказах і розпорядчих документах Кабінету міністрів та МОЗУ, наукових і довідкових спеціальних виданнях. У зв'язку з цим доцільно проаналізувати загальний стан сучасної вітчизняної фармацевтичної терміносистеми задля з'ясування трансформаційних процесів, які відбуваються, визначення напрямів розвитку й, зокрема, місця та значення в ній традиційної латинської спеціальної термінології. У статті досліджується номенклатура основних вітчизняних спеціалізованих видань та документів: Державної Фармакопеї України, Державного формуляра лікарських засобів, довідників “Компендіум 2019 – лікарські препарати”, “Rx-index: класифікатор лікарських препаратів”, “Rx index –

Довідник еквівалентності лікарських засобів” та нормативно-правових документів “Державний реєстр лікарських засобів” та “Національний перелік лікарських засобів”.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвідки з цього питання не проводилися. Сподіваємося, що результати нашого аналізу слугуватимуть усвідомленню спеціалістами фармацевтичної галузі існуючих термінологічних проблем.

Мета наукової розвідки – дослідити сучасну вітчизняну терміносистему з метою з'ясування трансформаційних процесів та місця в ній традиційної спеціальної латинської термінології, а з практичної точки зору – запропонувати загальне бачення шляхів осучаснення та оптимізації курсу латинської мови у вищих навчальних закладах медичного та фармацевтичного профілю, і саме це зумовлює **актуальність нашого дослідження.** У статті використано такі **методи дослідження:** індукція, дедукція, описовий, контекстуально-інтерпретаційний та компонентний аналіз.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи сучасну національну фармацевтичну номенклатурну систему, мусимо, перш за все, говорити про використання міжнародних непатентованих назв фармацевтичних субстанцій, рекомендованих Всесвітньою організацією охорони здоров'я. Нагадаємо, що ВООЗ працює над розробкою МНН уже понад сімдесят років, з того часу як було прийнято резолюцію “Непатентовані назви лікарських засобів”. У резолюції задля ідентифікації активних інгредієнтів фармацевтичних препаратів

декларувалась нагальна потреба створення системи загальноприйнятих міжнародних назв лікарських субстанцій, призначених для спільного використання у всіх країнах як суспільної власності, а країни-члени ВООЗ зобов'язувались офіційно визнати їх та приймати як фармакопейні назви.

Спільні зусилля ВООЗ та національних фармакопейних комітетів дали позитивні результати. Зараз міжнародні непатентовані назви лікарських субстанцій зазначаються і в міжнародній, і в національних фармакопеях, використовуються при маркуванні лікарських препаратів, їх рекламуванні, контролі за їх обігом, при реєстрації ліків, у науковій, навчальній літературі та для найменувань генеричних препаратів. Система МНН, запропонована ВООЗ і підтримана на національних рівнях, забезпечує ідентифікацію кожної чинної фармацевтичної субстанції й цим гарантує безпечність лікування та одночасно закладає основи термінологічної стандартизації у складній і розгалуженій фармацевтичній номенклатурній системі. Звичайно, це позитивний процес, однак, деякі питання з його впровадженням все-таки виникають.

Згідно зі світовою практикою, ще у 2000 році МОЗ рекомендувало медичним закладам при закупівлі ліків проводити попередні маркетингові дослідження фармацевтичного ринку за МНН активних діючих субстанцій та на основі Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) Classification System, рекомендованих ВООЗ. Розпорядженням МОЗ України № 1819 від 04.10.2018 лікарів було зобов'язано приписувати лікарські засоби в рецептах за міжнародними непатентованими назвами і лише в разі відсутності таких – за іншими загальноприйнятими назвами.

Перелік нових рекомендованих міжнародних назв друкується в журналі Всесвітньої організації охорони здоров'я "WHO Drug Information" кожні пів року чотирма мовами: латинською, англійською, французькою та іспанською. Крім того, видаються зведені списки у яких назви лікарських засобів зазначаються ще й російською, а останнім часом китайською та арабською мовами. У останньому такому списку представлено понад 8000 міжнародних непатентованих назв фармацевтичних субстанцій.

У контексті мовного питання, яке нас наразі цікавить, заслуговує на увагу і те, що у фармацевтично розвинених країнах протягом багатьох років виходять довідкові видання з лікарських засобів, у яких представлені міжнародні непатентовані назви активних фармацевтичних субстанцій і які добре відомі світовій професійній спільноті. В Україні це "Компендіум" та "Rx index". МНН наводяться також у Державній Фармакопеї України, Державному формулярі лікарських засобів та інших нормативно-правових документах МОЗ України, зокрема в "Національному переліку основних лікарських засобів" та "Державному реєстрі лікарських засобів". Саме ці видання ми й обрали для аналізу.

Перший випуск "Державного формуляра лікарських засобів" вийшов у 2009 році та став основою формулярної системи в медичній галузі України. "При

створенні українського формуляра за прототип було взято Британський національний формуляр, який відіграє суттєву роль у доказовому інформуванні щодо ведення раціональної фармакотерапії у Великобританії і розглядається великим колом експертів різних країн як світовий зразок регламентації фармакотерапії національного масштабу"¹. Наразі оприлюднено вже дванадцятий випуск українського Державного формуляра, що містить перелік усіх зареєстрованих в Україні лікарських засобів. У ньому представлені українські та міжнародні непатентовані назви лікарських засобів, рекомендовані ВООЗ. Як зазначено у вступній частині, лікарські засоби у Державному формулярі систематизовані за міжнародною непатентованою назвою.

Однак із можливих варіантів міжнародних назв – латинською, англійською, французькою або іспанською мовами – укладачами обрано саме англійський варіант. Декілька прикладів (NB! Всі приклади українською, латинською та англійською мовою наведені у статті в тому вигляді, який вони мають у першоджерелах): Sulfacamphorate acid – Сульфакамфорна кислота; Combinations of vitamins – Аевітум; Saccharated iron oxide – Заліза сахарат; Enisamium iodide – Амізон (Енізаміум йодид) та інші.

Латиною представлена назва єдиного препарату вітчизняного виробництва – Брильянтовий зелений (Viride nitens); назви рослин та рослинної лікарської сировини; назви мікроорганізмів; назви хвороб (ті, що в англійській мові збереглися в латинському варіанті) у найменуваннях медичних імунобіологічних препаратів. Наприклад: Дифтерійний анатоксин – Diphtheria toxoid; Правецкий анатоксин – Tetanus toxoid; Вакцина для профілактики гемофільної інфекції типу b, очищена, кон'югована – Hemophilus influenzae B, purified, antigen conjugated; Резерпін + Раувольфія + Омела біла + Глід звичайний (Reserpin + Rauwolfia + Viscum album + Crataegus); Ментол + Красавка + Конвалія + Валеріана лікарська Menthol + (Atropa belladonna + Convallaria majalis + Valeriana officinalis).

Однак у Додатку 1 до Державного формуляра "Правила виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробни медичного призначення" наведена таблиця "Найважливіші рецептурні скорочення" латинською мовою, а в пункті 19 зазначено: "Назва лікарського засобу, формоутворюючих та коригуючих речовин, його склад, лікарська форма, звернення лікаря до фармацевтичного працівника про виготовлення та видачу лікарських засобів пишуться латинською мовою"².

Англійський варіант міжнародних непатентованих назв паралельно до українських обрано й укладачами частини інших видань, згаданими нами вище, зокрема нормативно-правових документів "Національного переліку основних лікарських засобів" та "Державного реєстру лікарських засобів". Останній містить відомості про перелік лікарських засобів, дозволених для виробництва та застосування в медичній практиці в Україні. У Національному ж переліку представлені назви безпечних ліків із доведеною ефективністю,

¹ Derzhavnyi formuliar likarskykh zasobiv [State Form of medicines], MOZ Ukrainy, Derzh. Farmakol. Tsentri; za red. V.T. Chumaka, Kyiv: MORION, 2009, Vyp. 1, P. 4 [in Ukrainian].

² Derzhavnyi formuliar likarskykh zasobiv [State Form of medicines], MOZ Ukrainy, Derzh. Farmakol. Tsentri; za red. V.T. Chumaka, Kyiv: MORION, 2009, Vyp. 1, P. 834 [in Ukrainian].

безкоштовне отримання яких, у разі потреби, держава пацієнту гарантує. Остання редакція Національного переліку, адаптована на основі 19-ого видання Базового переліку основних лікарських засобів ВООЗ 2015 року, оприлюднена в грудні 2017 року.

В обох цих документах латина трапляється лише у вигляді поодиноких краплень. Як і у Державному формулярі, це: назви хвороб у деяких найменуваннях імунобіологічних препаратів (*Pertussis vaccine* – Вакцина проти коклюшу; *Diphtheria toxoid* – Вакцина проти дифтерії); назва збудника гемофільної інфекції (*Haemophilus influenzae type b vaccine* – Гемофільна вакцина типу В); назва сечовини (*urea*); та єдиний у документі синонім до англійської назви (*Aqua pro injectionibus/Water for injection* – Вода для ін'єкцій).

Англійському варіанту міжнародних назв лікарських засобів надають перевагу й довідкові видання “Rx-index – класифікатор лікарських препаратів” та “Rx index – Довідник еквівалентності лікарських засобів”. Це спеціалізовані видання, що містять дані про лікарські засоби, зареєстровані в Україні, з метою “надати фахівцям компактну й водночас достатню інформацію про раціональне застосування лікарських засобів і виписування рецептів”³. Окрім того, “Rx index – Довідник еквівалентності лікарських засобів” – “єдине видання в Україні, яке містить інформацію про терапевтичну еквівалентність оригінальних та генеричних препаратів”⁴.

Як і в попередніх розглянутих нами виданнях, латина представлена в Алфавітних покажчиках довідників дуже обмежено. Це назви окремих препаратів: *Viride nitens* – Діамантовий зелений та *Chole medicata* – Жовч медична; *Propolis* – Прополіс. Окрім них, також наведені латинські ботанічні назви рослин та назви лікарської рослинної сировини й препаратів: *Sagum carvi* – кмін; *Centaurii herba* – Золототисячника трава; *Quercus robur/petraea* – Дуб звичайний; *Valerianae tinctura* – Валеріана; *Tribulus terrestris* – Якірці сланкі; *Polygonum hydroper* – Гірчак перцевий та інші. А також назва збудника гемофільної інфекції в декількох назвах вакцин, як наприклад: Вакцини проти *Haemophilus influenza B* в комбінації з токсином.

Можна згадати ще окремі (частково збережені англійською в латинському варіанті) латинські назви хімічних елементів, перемешовані з суто англійськими назвами. Наприклад, порівняймо назву Феруму в наведених прикладах з аналізованих видань: *Ferri oxide dextran complex* – Заліза оксид декстриновий комплекс; *Iron (3) hydroxide in sucrose* – Заліза (3) гідроксид сахарозний комплекс.

Однак обидва довідники “Rx index” містять розділи “Основи лікарської рецептури”, де викладено правила виписування рецептів, наведені приклади прописів найпоширеніших лікарських форм та таблиця основних рецептурних скорочень латинською мовою.

Крім того, в описах лікарських засобів більшість назв препаратів та лікарських рослин подається ще й у формі рецептурного рядка, тобто в родовому відмінку латинською мовою. Це доцільно, бо рецепти в Україні традиційно приписуються латиною. У травні 2018 року

МОЗ України затвердило нові правила виписування рецептів на ліки (Наказ №735 від 18.04.2018), де сказано, що назва лікарського засобу зазначається латинською мовою за назвою діючої речовини (МНН – міжнародною непатентованою назвою). Але якщо в алфавітних покажчиках певних видань назви лікарських засобів подано українською та англійською мовами, а приклади рецептурних прописів – латиною, та наголошується, що рецепти необхідно виписувати латинською мовою, то тоді природньо виникає запитання до укладачів щодо логічності самої структури цих видань.

Таким чином, як свідчать наведені вище приклади, сьогодні у фармацевтичній царині перевага найчастіше надається англійському варіанту міжнародних непатентованих назв лікарських засобів. Стабільно латина зберігається в найменуваннях, що входять до чинних міжнародних номенклатурних кодексів. Це ботанічні назви рослин та назви рослинної лікарської сировини; назви бактерій та, частково, вірусів; а також збережені англійською мовою в латинському граматичному варіанті назви хвороб у найменуваннях медичних імунобіологічних препаратів, назви окремих хімічних елементів й одиничні назви готових препаратів.

Те, що укладачі довідкових видань та розробники нормативно-правових документів послуговуються перш за все англійською номенклатурою, можна пояснити глобалізаційними процесами у сфері фармацевтичної діяльності та орієнтацією на традиції Євросоюзу і, відповідно, впливом рекомендацій та нормативних документів ВООЗ, Європейської Фармакопеї або ж Британського Формуляра (згадаймо зокрема український Державний формуляр лікарських засобів). Крім того, не можна ігнорувати панівний статус англійської мови в міжнародній науковій сфері та той факт, що англійська спеціальна медико-фармацевтична термінологія в абсолютно переважній більшості має грецько-латинське походження, часто навіть без зміни граматичних показників. А це значно полегшує процес заміщення нею традиційної для медичної сфери латинської мови. Мабуть, сьогодні на цей процес важко вплинути, однак є деякі аспекти, які не можна не враховувати. Перш за все, це існування певних національних термінологічних традицій та, згадаймо ще раз, правило виписування рецептів латинською мовою, закріплене останніми розпорядженнями МОЗ України. При цьому і в Європейській Фармакопеї, й у списках *International Nonproprietary Names for Pharmaceutical Substances* базовою є латинська назва, саме вона наводиться першою.

Але найважливіше, на нашу думку, те, що, ігноруючи латинську мову, ми тим самим позбавляємо міжнародну спеціальну термінологію кардинально важливої якості – мовної нейтральності, яка притаманна латині як літературно-історичній мові, живого носія якої сьогодні не існує. А враховуючи те, що в активному обігові наразі є ціла низка чинних латинських міжнародних номенклатурних кодексів, ми ще й стимулюємо появу специфічних термінів-гібридів і поширення своєрідного професійного суржику. Те, як із

³ Rx index – Dovidnyk ekvivalentnosti likarskykh zasobiv [Rx index – a guide to the equivalence of medicines], za red. I. A. Zupantsia, V. P. Chernykh, 3-tie vyd., dopov. ta pererob., Kyiv : Farmatsevt Praktyk, 2019, P. 7 [in Ukrainian].

⁴ Rx-index – klasyfikator likarskykh preparativ [Rx-index: classifier of medicines], Kyiv : Vydavnychi dim “Farmatsevt Praktyk”, 2011, P. 6 [in Ukrainian].

поєднанням в одному терміні чи номенклатурній назві різних мов за умови ігнорування граматичних особливостей кожної з них, виникають далеко не завжди прийнятні термінологічні утворення, можна побачити і в деяких прикладах, які ми наводили вище. Показовим є написання латинської назви збудника гемофільної інфекції у трьох представлених у статті прикладах із різних офіційних джерел. Подивимось на них ще раз: *Nemophilus influenzae B, purified, antigen conjugated* – Вакцина для профілактики гемофільної інфекції типу b, очищена, кон'югована; *Haemophilus influenzae type b vaccine* – Гемофільна вакцина типу B; Вакцини проти *Nemophilus influenza B* в комбінації з токсином.

Філологічний аналіз наведених прикладів не є нашою метою й виходить за межі цієї статті, однак розмаїття підходів і написань уже саме собою свідчить про те, що мовна проблема існує й потребує вирішення.

Тому, на нашу думку, виваженою щодо мовного питання є позиція Українського наукового фармакопейного центру якості лікарських засобів – розробника Державної Фармакопеї України, де в монографіях на лікарські препарати та лікарські форми назви наводяться українською, латинською й англійською мовами. Декілька прикладів: Вакцина інактивована для профілактики сказу для застосування у ветеринарній медицині – *Vaccinum rabiei inactivatum ad usum veterinarium, Rabies vaccine (inactivated) for veterinary use*; Сосни карликової олії – *Pini pumilionis aetheroleum, Dwarf Pine oil*; Гепарин натрію – *Heparinum natricum, Heparin sodium*; Таблетки – *Compressi, Tabls*.

Розглянемо ще одне популярне спеціалізоване довідкове видання – “Компендіум 2019 – лікарські препарати”. У довіднику узагальнено та систематизовано інформацію стосовно приблизно 6000 вітчизняних та зарубіжних препаратів, представлених на фармацевтичному ринку України, з метою полегшити спеціалістам пошук і вибір необхідного препарату. Як зазначено у вступі, для позначення активних речовин використані рекомендовані ВООЗ міжнародні непатентовані найменування (INN) та інші загальноприйняті назви лікарських засобів. У довіднику назви наведені українською та латинською мовами так: Аллан (*Alanium*); Азоту закис (*Nitrogenium oxydulatum*); Алое деревоподібне (*Aloe arborescens*); Вальпроєва кислота (*Acidum valproicum*); Вісмуту субнітрат (*Bismuthi subnitras*); Жовч медична консервована (*Chole medicata conservata*); Альбумін людський (*Albuminum humanum*) та інші.

Однак вплив англійської мови бачимо й тут, як, наприклад: Імідазолілетанамід пентанової кислоти (*Pentanediodic imidazolylethanamide*) або Токсин ботулінічний (*Botulinum toxin*).

Звичайно, сьогодні неможливо не враховувати в навчальному процесі тих змін, що реально відбуваються у сфері фармацевтичної діяльності. Їх маємо відстежувати, вивчати й на основі аналізу проводити корекцію навчальних програм та змісту навчання. Орієнтуватися при цьому, на нашу думку, треба головним чином на термінологію Державної Фармакопеї України та Європейської Фармакопеї.

Актуально наразі збільшити в навчальних програмах час на вивчення клінічної термінології та передбачити години на засвоєння студентами основ латинської мікробіологічної номенклатури, що традиційно в курсі фармацевтичної латини не

вивчалась. Щодо змістового наповнення, вчасною була б ревізія списку латинських ботанічних найменувань лікарських рослин і розширення його за рахунок назв тих рослин, застосування яких стало актуальним останнім часом. При вивченні теми “Латинська номенклатура лікарських засобів” більше уваги слід приділяти аналізу структури та способів творення міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, а також вивченню найбільш уживаних “спільних основ” у назвах окремих фармакологічних груп лікарських засобів, запропонованих ВООЗ.

Не можна оминати увагою й рекомендації щодо творення міжнародних назв, викладені в документі “Guideline’s on the Use of International Nonproprietary Names (INN’s) for Pharmaceutical Substances”, 1997, WHO Pharms/Nom 1570. Особливо маємо звертати увагу на той пункт рекомендацій, де пропонується спрощене написання терміноелементів грецького походження (без диграфів, дифтонгів, літер k, y, h), яким пояснюється низка змін у правописі латинських як міжнародних, так і торгових назв лікарських засобів.

У ДФУ термінологія гармонізована з Європейською Фармакопесю, завдяки чому суттєво змінено багато загальноприйнятих термінів як українських, так і латинських. Стосовно латини важливо, на нашу думку, звернути увагу на декілька моментів.

Як назви груп лікарських засобів за призначенням широко вживаються субстантивовані прикметники: *Auricularia* – Вушні лікарські засоби (*auricularis, e* – вушний); *Vaginalia* – Лікарські засоби для вагінального застосування (*vaginalis, e* – вагінальний); *Ophthalmica* – Очні лікарські засоби (*ophthalmicus, a, um* – очний); *Rectalia* – Лікарські засоби для ректального застосування (*rectalis, e* – ректальний).

Традиційно у вітчизняній номенклатурі такі назви зазначались узгодженими означеннями з іменниками *remedia* або *medicamenta*: *remedia (medicamenta) auricularia* etc. А сам термін “лікарські засоби” перекладається у фармакопєях як *praeparationes* або *pharmaceutica*.

Іменник *species, ei f* – вид, збір, чай – уживається у фармакопейній номенклатурі лише у значенні “збір”, а “лікарські рослинні чаї” зазначаються як *Praeparationes ad ptisanam*.

Увійшли у вжиток також нові для вітчизняної номенклатури назви окремих лікарських форм: *compressi* – таблетки, *granulata* – гранули, *inhalanda* – лікарські засоби для інгаляцій, *immunoserum* – імуносироватка та інші. До обов’язкового лексичного мінімуму в підручниках з латинської мови для студентів фармацевтичного профілю доцільно вводити низку нової, актуальної сьогодні для фармацевтичної терміносистеми, лексики: іменники, прикметники та дієприкметники, спеціальні прийменникові вирази. Ці питання, а також пов’язані з латинською хімічною номенклатурою у фармацевтичній сфері, були проаналізовані авторами раніше в низці статей: Світлична Є.І., Савіна В.В. Прикметники та дієприкметники в *Latin Index European Pharmacopoeia (9th edition)*; Структурний аналіз назв лікарських засобів у міжнародній фармацевтичній номенклатурі; Латинські хімічні номени у вітчизняній та міжнародній фармацевтичній номенклатурі. Відібрана на основі аналізу лексики включена для обов’язкового вивчення у

підручник “Латинська мова” (Світлична Є. І., Толлок І. О., 3-тє вид., випр. та доп., 2014).

Крім лексичних особливостей, у процесі навчання слід акцентувати на прийнятому наразі за норму нехарактерному для латинської номенклатури зворотному порядку слів у простих номінативних конструкціях (неузгоджене означення + означуваний іменник + узгоджене означення): Цитоколіну розчин оральний – *Citocolini solutio peroralis*; Ялівцю олія – *Juniperi aetheroleum* та інші. Традиційним для таких найменувань у флективних мовах, до яких належать (на відміну від англійської) латинська, українська та російська мови, є інший порядок слів: означуваний іменник + неузгоджене означення + узгоджене означення. Однак незважаючи на філологічні вподобання, маємо реальну ситуацію, на яку не можна не зважати.

Висновки. Усе ж таки, незважаючи на стрімке розширення сфери функціонування англійської мови, латина традиційно залишається основою міжнародної наукової термінології та спеціалізованих номенклатурних кодексів, особливо в медичній та споріднених із нею галузях людської діяльності, і фундаментальне вивчення латинської мови та основ термінотворення є запорукою професійної термінологічної грамотності майбутніх спеціалістів – медиків і фармацевтів. Швидке реагування на трансформаційні зміни, що відбуваються у фармацевтичній термінологічній системі, відмова від застарілого та введення до навчальних курсів нових термінів і номенів, виявлення й корекція небажаних у латинському контенті помилок (а вони зустрічаються практично в усіх спеціалізованих виданнях) дозволять підвищити загальний рівень професійної мовної підготовки майбутніх спеціалістів. А це значить, що й рівень мовної коректності загалом у професійній царині буде вищим та забезпечить нас від продукування професійного суржику в національному й міжнародному масштабах.

Yevgeniya Svitlychna, Viktoriia Savina. Latin in modern Ukrainian pharmaceutical terminology. Purpose of the research. The article analyzes the general state of the modern domestic pharmaceutical nomenclature system in order to identify the transformation processes taking place in it, determine the directions of development, and in particular the place and role of traditional Latin special terminology in it. **Research methods** are induction, deduction, descriptive, contextual-interpretive and

component analysis methods. **Scientific novelty.** Considering the fact that such an analysis has not been carried out in Ukraine, this work will be useful for the specialists' understanding of the existing terminological problems and their further elimination.

Conclusions. Despite the rapid expansion of the sphere of English language functioning, Latin traditionally remains the basis of international scientific terminology and specialized nomenclature codes, especially in medical and related branches of people's activity. The fundamental study of the Latin language and the foundations of terminology is the key to professional terminological literacy of the future specialists – medical doctors and pharmacists.

Key words: *pharmaceutical terminology system, international non-proprietary names, active ingredient, Latin and English.*

Світлична Євгенія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Національного фармацевтичного університету. Коло наукових інтересів: латинська медична та фармацевтична термінологія, методика викладання мовних дисциплін у вищій школі, новітні технології у викладанні. Автор понад 100 наукових праць, 2 монографії, 25 підручників, навчальних посібників та довідкових видань.

Svitlychna Yevgenia – PhD (Philology), associate professor of the Foreign Languages Department of National University of Pharmacy. Research interests: Latin medical and pharmaceutical terminology, methods of teaching language disciplines for the higher educational establishments, the latest technologies in teaching. The author of over 100 scientific articles, 2 monographs, 25 textbooks, manuals and reference books.

Савіна Вікторія – викладач кафедри іноземних мов Національного фармацевтичного університету. Коло наукових інтересів: латинська медична та фармацевтична термінологія, методика викладання мовних дисциплін у вищій школі, новітні технології у викладанні. Автор 27 наукових праць, співавтор 6 навчальних посібників.

Savina Viktoriia – lecturer of the Foreign Languages Department of National University of Pharmacy. Research interests: Latin medical and pharmaceutical terminology, methods of teaching language disciplines for the higher educational establishments, the latest technologies in teaching. The author of 27 scientific articles, co-author of manuals books.

Received: 02.01.2021

Advance Access Published: March, 2021

© Y. Svitlychna, V. Savina, 2021